

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Харківська Алла Анатоліївна,
д.пед.н., проф.,
проректор з науково-педагогічної роботи
КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія
<https://orcid.org/0000-0003-4782-1079>
Лунячек Станіслав Вадимович,
приватний підприємець
<https://orcid.org/0000-0003-4073-1329>

Вступ. 24 лютого 2022 року суттєво змінило реалії життя в Україні. Війна вплинула на функціонування і розвиток всіх галузей народного господарства, в тому числі й освіти. Особливо це стосується регіонів, що стали епіцентром бойових дій. Саме тому **метою** представлених матеріалів є спроба визначення подальших кроків педагогічної спільноти в 2022–2023 навчальному році, в тому числі й коригування дій щодо підвищення кваліфікації педагогічних кадрів в умовах воєнного стану. Основним **методом**, що було нами використано – є метод системного аналізу.

Результати і обговорення. Зазначимо, що суттєві зміни в процесах підвищення кваліфікації педагогічних кадрів почали відбуватися з 2019 року, після вступу в дію постанови КМ України № 800 від 21.08.2019 р. «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». Поетапна її реалізація, фактично диверсифікувала ринок відповідних освітніх послуг в Україні, де сформувалося, фактично, три групи гравців: заклади вищої освіти, Інститути післядипломної педагогічної освіти, інші суб'єкти підвищення кваліфікації (громадські організації, фонди, ФОП, тощо). Разом із тим, у 2020 році почалася перша хвиля світової пандемії коронавірусу COVID-19, яка в разі збільшила частку дистанційного навчання у порівнянні з оффлайн навчанням. Таким чином ми отримали два визначальних фактора, що вплинули й продовжують впливати на процеси підвищення

кваліфікації педагогічних кадрів в Україні. Роль дистанційного навчання додатково зросла після впровадження в Україні воєнного стану.

Сучасна ситуація в Україні з підвищенням кваліфікації педагогічних кадрів характеризується такими рисами:

– наявність серед педагогічних працівників значної частки переміщених осіб, які були вимушені покинути місця свого постійного проживання, й переїхати до інших регіонів України чи інших країн світу;

– погіршення стану персонального забезпечення педагогічних працівників комп'ютерною технікою та різними гаджетами, що пов'язано з різними ситуаціями під час яких педагогічні працівники залишали свої домівки;

– незадовільний психологічний стан багатьох педагогічних працівників, пов'язаний із переїздом, втратою майна, а в деяких випадках – житла;

– невизначеність подальшого розвитку їх особистої професійної кар'єри тощо.

Все зазначене вище поставило на порядок денний питання створення нової моделі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, яка обумовлена форс мажорними обставинами, що склалися в країні. Створення такої моделі передбачає генерування нових управлінських підходів та організаційних рішень як на загальнодержавному та регіональному рівні, так і на рівні кожного окремого навчального закладу.

Починати треба з ґрунтовного аналізу конкретної ситуації. На рівні закладу освіти це географія розміщення викладачів і учнів, їх забезпечення комп'ютерною технікою та відповідними гаджетами, доступом до швидкісного Інтернету. Наступним кроком є створення детального плану організації навчання, важливою складовою якого повинен стати контроль за якістю надання освітніх послуг, в тому числі облік активності участі як учнів, так і вчителів. На сайті закладів освіти бажано виписати відповідний алгоритм діяльності та надати всі необхідні посилання, в тому числі на електронні бібліотеки тощо. Важливим аспектом цієї діяльності стає захист авторських

напрацювань вчителів, що потрапляють у практично вільний доступ в мережі Інтернет.

Висновки. Виходячи з викладеного вище, необхідно зробити висновок щодо суттєвого переосмислення керівниками освіти підходів до організації навчання у 2022–2023 навчальному році. Ми вважаємо, що саме цим питанням потрібно присвятити серпневі педагогічні конференції 2022 р. Разом із тим, зазначена ситуація вимагає й принципових змін в підвищенні кваліфікації педагогічних кадрів, бо ці процеси потребують зміни акцентів та вироблення нових умінь і навичок. Щодо ролі держави та регіональних органів управління освітою, то вони повинні, перш за все, сконцентруватись на забезпеченні всіх учасників освітнього процесу комп'ютерною технікою і доступом до швидкісного Інтернету.